

organisationer

María Estabana Galeano:

– Vi arbetar på och klarar oss

Tredje steget – verktygen

Det sista steget syftar till att ge två personer i varje deltagande SO verktyg för att kunna introducera ett genusperspektiv i sin egen organisation. Det består av en universitetskurs via moduler. Man kommer att vara på UPOLI, *Universidad Politécnica*, i Managua, under fyra dagar i sträck, varannan månad.

Kursen består av sex moduler med temana: *feminism och utbildning; sexualitet och sexuella rättigheter; organisationskultur; utvecklingsplaner; lokal utveckling samt politik och påverkan*. Mellan varje modul är det meningen att deltagarna ska göra praktiskt arbete i sin organisation kring de teman man studerar.

Målsättningen är att lägga grunden till att varje deltagande organisation åtminstone har startat en dialog kring sina egna stadgar, arbetsplaner, arbetsmetoder och projekt för att introducera ett institutionellt genusperspektiv. En del SO kommer säkert att komma längre än så, beroende på utgångspunkt och vilja i organisationen.

En tredje VFSN-partner

VFSN har lyckats få ytterligare en SO med i programmet, Octupan från Condega. Det blev en ledig plats i och med att en organisation hoppade av, allt som allt deltar 15 organisationer. Vi ansåg att Octupan hade förutsättningar att hoppa in i processen trots att de inte varit med från början, och Forum Syd accepterade detta efter att ha haft en diskussion med organisationen.

I Octupan finns det många professionella personer och de ska även kunna stödja ACCP vid genomförande av hemläxorna, det vill säga de praktiska uppgifter man får mellan modulerna.

Vi tror och hoppas att denna omfattande och ganska krävande process kommer att betyda ett stort steg framåt för våra samarbetsorganisationer vad gäller att ha ett mer gediget genusperspektiv. Nästa år ska även vi svenska organisationer få en workshop kring medvetandehöjning. Annars halkar vi efter våra egna SO och har svårt att stödja dem i genusarbetet.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinator i Nicaragua

María Estabana Galeano Gómez, 65 år, bor i det lantliga området El Apante i den lilla nordliga kommunen San Lucas. María Galeano föddes och växte upp i ett annat närliggande område men flyttade till El Apante eftersom det startades ett kooperativ där på 1980-talet. Som ensamstående mor såg hon med andra ord möjligheten till arbete och inkomst för sig själv och dottern. Hon blev medlem av kooperativet där man odlar kaffe och basgrödor.

– Jag fortsätter att vara medlem i kooperativet och arbetar där, men får inte ut någon lön, säger María Galeano. För ett antal år sedan fick vi nämligen möjligheten att bygga bättre bostäder via krediter. Jag betalar fortfarande av på lånet och får därför ingen lön.

María har fött fem barn, tre döttrar och två söner. Två av döttrarna och ett par barnbarn bor med henne och den tredje dottern bor i samma område. En son blev dödad av *contras* 1983 och den andra sonen flyttade från byn till Río Coco för flera år sedan och

har aldrig hörts av sedan dess. Därför säger María att hon inte har någon son:

– Han är som om han vore död för mig. Det är klart att det är min son och kommer han hit är han välkommen. Men jag får ingen hjälp av honom. Det är precis som om jag inte existerar för honom. Jag vet inte vad jag skulle ha gjort utan mina döttrar, de hjälper mig på alla sätt. María är änka sedan flera år tillbaka.

På 1980-talet arbetade María inom armén som kokerska och senare på en stor gård i närheten, där hon endast hade till uppgift att baka tortillas.

– Livet är hårt, säger María Galeano, men vi arbetar på och klarar oss. Det finns mycket undernäring och sjukdomar här. Vi är med i *Movimiento Comunal*, en av mina döttrar är ledare i byn.

María Galeano är som de flesta i byn medlem i en frikyrka.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinator i Nicaragua

Bataljen kring den terapeutiska aborten

I den nicaraguanska brottsbalken är terapeutisk abort, abort av hälsoskäl, tillåten endast då havandeskapet kan innebära överhängande risk för moderns liv. Maken eller föräldrarna måste också ge sitt godkännande. En tremannakommitté av specialister har att bedöma varje enskilt fall.

Under 2003 tillstyrktes endast 46 procent av fallen som kom till kommittén, trots att kvinnorna led av sjukdomar som havandeskapsförgiftning, gulsot, cancer, hjärtfel, röda hund eller mentala problem.

2002 dog 56 kvinnor som en direkt följd av en graviditet eller under förlossningen. Dessutom kan många självmord kopplas till oönskade graviditeter eller illegala aborter.

Nicaragua leder den centralamerikanska ligan för tonårsgraviditeter. 13 procent av alla flickor mellan 15 och 19 år blir gravida under ett år. Det räcker tyvärr inte med denna siffra: 8 procent av alla barn som kom till världen 2003 föddes av mödrar mellan 10 och 14 år! De flesta av dessa är en produkt av våldtäkter och ändå anser många att den terapeut-

iska aborten ska förbjudas. Diskussioner pågår nu om lagen behöver ändras.

Under flera månaders tid var det varit en infekterad stämning i landet mellan "anti-abortister" och "proabortister". De förstnämnda tar framför allt religiösa värderingar som utgångspunkt och menar att ett nytt liv alltid har rätten att få leva, vad som händer med dessa oönskade barn senare bryr man sig mindre om. Naturligtvis är den katolska kyrkans hierarki de främsta företrädarna för denna åsikt. Propaganda på tv och klistermärken på bilar upplyser oss om att *abortar es matar*, abort är att döda.

Kvinnorörelsen förespråkar att lagparagrafen bör vara kvar, att det är kvinnans liv och välmående man bör värna om. De flesta är emot allmän abort men för terapeutisk abort. Det finns även kvinnogrupper som anser kvinnorna bör ha rätt att besluta över sin egen kropp, om och när de vill bli gravida och om de vill föda.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinator i Nicaragua

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/